

NOTA VAN BEANTWOORDING

Provinciaal Milieubeleidsplan 2015-2018

Samenvatting van de ingekomen zienswijzen en de beantwoording

1) Beantwoording van de zienswijzen

Thema	Indiener	Samenvatting zienswijze	Reactie GS	Wijziging?
algemeen	1	Indiener stelt: prachtige thema's, aansprekend. Indiener ziet echter weinig geïmplementeerde daadkracht.	Bedankt. Het Milieubeleidsplan is een globale visie voor 4 jaar, de uitwerking en uitvoering volgt de komende jaren. In ieder geval voor de integrale opgaven komen we met een nadere uitwerking. Tevens zijn die input voor een op te stellen Omgevingsvisie.	Nee
	2	Indiener deelt in het algemeen de intentie en visie. Ook de maatregelen en acties deelt indiener grotendeels.	Bedankt.	Nee
	2	Indiener stelt voor om in goed en gestructureerd overleg met gemeenten tot uitwerking van het milieubeleid te komen om gezamenlijk te streven naar een duurzame, gezonde en veilige samenleving, nu en in de toekomst.	Dat is ook onze intentie.	Nee
	4	Indiener stelt dat niet alleen de overheid maar ook het bedrijfsleven veel heeft geïnvesteerd in het oplossen van knelpunten.	Ons college beaamt dat ook het bedrijfsleven door middel van investeringen een bijdrage heeft geleverd aan het oplossen van knelpunten. We zoeken waar mogelijk ook samenwerking met het bedrijfsleven.	Nee
	4	Indiener is het niet eens met de stelling dat de milieubelasting in algemene zin nog steeds toeneemt en vraagt naar een positievere toon in het PMP	Ons college wil geenszins afbreuk doen aan de verbeteringen die de afgelopen jaren zijn gerealiseerd. Wij hebben dan ook niet willen stellen dat de milieubelasting in zijn algemeenheid op alle fronten toeneemt. Echter, door	Nee

			ontwikkelingen als bevolkingsgroei, urbanisatie en toename van mobiliteit en economische groei dienen wij wel alert te zijn op toename van milieubelasting die voort kan vloeien uit deze ontwikkelingen.	
	4	Indiener vindt het een gemiste kans dat er niet is gekozen om een Beleidsvisie Duurzaamheid (en Milieu) neer te zetten als opvolger van het vigerende Milieubeleidsplan.	De formele benaming volgens de Wet Milieubeheer is een Milieubeleidsplan, we hebben er voor gekozen die aan te houden. Onze intentie is wel, ook conform ons coalitieakkoord, om zo veel mogelijk een duurzame benadering, waarin naast planet doelstellingen ook people en profit meewegen, in ons plan te volgen.	Nee
	4	Indiener vindt dat er een consistente koppeling met de visie NZKG 2040 moet zijn voor alle milieuthema's, zoals bij het thema 'geluid'	Wij hebben de visie NZKG 2040 mede vastgesteld en zullen op alle relevante thema's de visie bij onze uitwerking betrekken in het Noordzeekanaalgebied.	Nee
	6	Indiener onderschrijft dat wij gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van Milieubeleid en samen moeten streven naar een gezond en veilig Noord-Holland waarin mensen kunnen wonen, werken en recreëren. Thema's die daarbij volgens indiener in het oog springen zijn Bodem, Externe veiligheid, Licht en donkerte en Duurzame energie. Indiener zet lopende samenwerking graag voort. Indiener onderschrijft de inhoud van het beleidsstuk en heeft geen verdere op- of aanmerkingen.	Bedankt voor de positieve reactie.	Nee
	8	Indiener maakt zich zorgen over mogelijk meerwerk voor de Omgevingsdienst	Het Milieubeleidsplan is kaderstellend voor de werkzaamheden door de	Nee

		Noordzeekanaalgebied, voortvloeiend uit de (nieuwe) beleidsintenties.	Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en ook als zodanig opgenomen in de Dienstverleningsovereenkomst (DVO). De intentie is dat veranderingen in het takenpakket en de werkzaamheden die daaruit voortvloeien binnen de zogenaamde "lumpsum" worden opgevangen, mocht dat aantoonbaar niet het geval zijn, dan gaan wij daarover vanzelfsprekend in overleg.	
	9	Indiener mist het onderdeel Water (kwantiteit en kwaliteit). Indiener weet dat tegelijkertijd aan dit Milieubeleidsplan de Watervisie 2021 door de provincie wordt opgesteld, maar een afbakening van de milieuaspecten in dit Milieubeleidsplan zou dan wel op zijn plek zijn (leeswijzer). Volgens indiener geldt dit ook voor het milieuaspect Natuur (groen).	Het klopt dat de provincie verschillende beleidsvisies heeft, die raakvlakken hebben met het milieubeleid. Wij hebben dat in de illustratie op pagina 18 willen weergeven.	Ja, tekstuele verduidelijking relatie met andere plannen opnemen.
	7, 10	Volgens indieners zijn milieu en leefomgeving belangrijke zaken, waar de overheid een regisserende, bepalende en handhavende rol speelt bij het opstellen en toepassen van de spelregels. Daarbij zijn volgens indieners samenwerking, afstemming en overeenstemming tussen verschillende belanghebbenden van het grootste belang. Indieners willen daar – vanuit het bedrijfsleven - aan bijdragen en missen nog hoe dit plan daar vorm en inhoud aan gaat geven, zoals uitbreiding van de Milieudialoog IJmond.	Wij streven ook naar samenwerking, afstemming en overeenstemming, niet alleen in de Milieudialoog IJmond, vorm en inhoud bepalen we graag in nader overleg als uitwerking van dit plan.	Nee
	11	Indiener juicht de inzet op een duurzame, gezonde en veilige leefomgeving en het	Bedankt.	Nee

		stimuleren van innovatieve oplossingen toe. Indiener vindt de samenhang en relatie van milieu en andere beleidsvelden goed weergegeven en staat positief tegenover de uitgewerkte beleidsuitgangspunten. Indiener werkt graag samen met de provincie aan realisatie.		
	11	Indiener bevestigt dat de nadruk op gezondheid als afgeleide van activiteiten/projecten met een impact op de milieukwaliteit, zoals luchtemissies, aansluit bij landelijke beleidstendensen en ook bij lokale visie.	Bedankt voor het onderschrijven van onze insteek.	Nee
	11	Indiener adviseert een kosten-batenanalyse uit te voeren als bijdrage aan prioritering van de concrete uitvoering van de gekozen beleidsuitgangspunten.	Bedankt voor de suggestie. Het was niet de intentie om dit over het geheel te doen, maar eventueel wel voor onderdelen.	Nee
	12	Indiener deelt de ambitie om te kunnen wonen, werken en recreëren in een gezonde en veilige omgeving. Een gezonde balans tussen leefbaarheid en bedrijvigheid is daarin volgens indiener belangrijk, rekening houdend met het (inter)nationaal level playing field. Bedrijven leveren volgens indiener ook nu al grote inspanningen en investeringen om aan de milieueisen te voldoen en leefbaarheidsmaatregelen te nemen. Zij zijn volgens indiener bereid om innovatieve maatregelen te blijven nemen met het perspectief van groei en ontwikkeling. Daarom deelt indiener de ambitie om doelen in dialoog en samenwerking met burgers en bedrijven te bewerkstelligen en zijn van harte bereid om hieraan te blijven bijdragen.	Bedankt dat u onze ambitie deelt. Wij zijn ons er van bewust dat bedrijven grote investeringen doen en innovaties doorvoeren gericht op duurzame groei. Graag blijven wij van onze kant daarover ook met bedrijven in gesprek.	Nee

	12	<p>Indiener vindt snelle en efficiënte vergunningverlening, toezicht en handhaving een essentieel onderdeel van het vestigingsklimaat. Indiener denkt dat kritische prestatie indicatoren (kpi's) dit vestigingsklimaat en vertrouwen bij bedrijven kunnen ondersteunen, zoals snelheid van doorlooptijden, maar ook een tevredenheidscijfer door de bedrijven, dat jaarlijks onafhankelijk wordt gemeten. Daarnaast vraagt indiener aandacht voor het belonen van koplopers, door bijvoorbeeld toezicht te verminderen.</p>	<p>Wij onderschrijven de wens tot verdere professionalisering van de taken vergunningverlening, toezicht en handhaving. Wij sturen daarop bij de Regionale Uitvoeringsdiensten. De kpi's worden momenteel nader uitgewerkt. We nemen uw suggesties mee, inclusief de wens t.a.v. koplopers. Overigens is daar al enige ervaring mee.</p>	Nee
	12	<p>Indiener constateert een terugloop in financiële stimuleringsmiddelen op het gebied van duurzaamheid. Indiener begrijpt de opdracht dat provincies zich op haar kerntaken moet richten. Indiener brengt graag onder de aandacht hoe belangrijk het is dat de overheid een aanjagende rol neemt in de duurzaamheidsopgaven, want innovaties zijn vaak in opstartfases nog niet rendabel en het is dan voor de markt onmogelijk om hierop vol in te zetten. Indiener suggereert dat er wellicht aanknopingspunten liggen in de recent aangenomen motie in het kader van de besluitvorming over de nieuwe zeesluis om een bedrag te investeren in het verduurzamen van de Noord-Hollandse zeehavens. Het gaat volgens indiener onder meer om het verbeteren van luchtkwaliteit, een schonere scheepvaart en duurzame energie.</p>	<p>Op basis van de Visie Noordzeekanaalgebied 2040 gericht op duurzame groei, zijn wij bereid om samen met (nieuwe) partners, te kijken of we aanvullende middelen kunnen vinden, bijvoorbeeld bij Europese Fondsen. De motie biedt inderdaad mogelijk kansen voor verduurzaming, we werken dat nog nader uit.</p>	Nee
	13	<p>Indiener is blij met dit nieuwe Milieubeleidsplan</p>	<p>Bedankt dat u de algemene opzet van</p>	Nee

		en kan zich in grote lijnen vinden in de hoofdlijnen van het beleid (de drie pijlers) en in de vier gekozen thema's (gezonde stad en mobiliteit, circulaire economie, visie op de ondergrond en transitie duurzame energie). Indiener vindt sommige thema's en onderdelen van dit milieubeleidsplan, zoals circulaire economie en visie op de ondergrond, nog weinig concreet uitgewerkt, maar neemt aan dit nog wel gaat gebeuren. Indiener is ook verheugd dat gezondheid weer een centralere rol krijgt in dit milieubeleidsplan.	het plan en centrale rol voor gezondheid ondersteunt. Het is zeker de intentie om op korte termijn de thema's circulaire economie en visie op de ondergrond nader uit te werken.	
	13	Indiener mist de rol van de burger en van de energieke samenleving in dit plan. Indiener constateert dat de provincie de bewoner van deze provincie toch vooral ziet als een burger die voorgelicht, beschermd, geïnformeerd en wiens gedrag veranderd moet worden. Het belang voor de uitvoering van het milieubeleid van de ambitieuze burger en de startende ondernemer in de vorm van de <i>energieke samenleving</i> , die zelf het heft in handen neemt wordt volgens indiener slechts zeer summier in een enkele alinea genoemd.	We hebben de "energieke samenleving" wel expliciet benoemd als belangrijke maatschappelijke ontwikkeling. We ondersteunen sociale innovaties specifiek via het programma "Duurzaam door" en betrekken de energieke samenleving waar van toepassing bij de uitwerking van de integrale opgaven.	Nee
	13	Volgens indiener is het belangrijk dat de provincie een kader aangeeft richting RUD's waar uitgangspunten in staan die voor de RUD's richtinggevend zijn voor de (provinciale) vergunningverlening en handhaving.	Dank voor het onderschrijven van onze intentie om "uitvoeringsbeleid" op te stellen.	Nee
Gezonde stad & mobiliteit	1	Indiener vraagt zich af: Gezonde stad maar niet groen?	Groen is in onze visie een onderdeel van een gezonde stad.	Ja, verduidelijking relatie met groen in dit thema.
	1	Indiener vraagt zich af: Mobiliteit maar niet met	We beoogen waar mogelijk	Nee

		de auto?	alternatieven te bieden voor de auto en de mobiliteit met auto's schoner te maken, niet auto's uit te sluiten.	
	2	Indiener deelt onze visie op het goed informeren van inwoners. Indiener wijst op het belang van goede informatievoorziening over geluidsniveaus rond Schiphol. Indiener ziet ook het belang van andere thema's als luchtkwaliteit, licht en donkerte en mobiliteit voor een duurzame stedelijke ontwikkeling van de Schipholregio en het luchtvaartterrein zelf.	Goed dat de integrale benadering wordt herkend en onderschreven.	Nee
	2	Indiener mist de invloed van een groene omgeving op de gezondheid. De indiener vindt dat er slechts zijdelings in dit thema aandacht voor is, terwijl het van belang is voor welbevinden en een instrument kan zijn voor aanpak problemen als stof, afscherming voor licht en geluid en veranderend klimaat.	Groen is in onze visie een onderdeel van een gezonde stad.	Ja, verduidelijking relatie met groen in dit thema.
	10	Het bevreemd indiener dat een regionale overheid naar Brussel gaat om lobby te voeren in plaats van de nationale overheid en vraagt zich af of er dan niet verschillende signalen naar Brussel gaan?	Lobby door regionale (en ook lokale) overheden is wel degelijk gebruikelijk, waar mogelijk natuurlijk afgestemd met de nationale lobby.	Nee
	11	Indiener is positief over voortzetten van de milieudialoog en de voorgestane integrale benadering van vraagstukken en samenwerking met bedrijfsleven. Indiener steunt de realisatie van LNG-terminals en het samen optrekken hierin via de milieudialoog.	Positief dat u onze intenties deelt om de milieudialoog voort te zetten.	Nee
	11	Indiener ondersteunt het voornemen elektrisch vervoer te stimuleren en ziet ook lokaal initiatief op dit vlak door bedrijfsleven. Wel dringt indiener er op aan dat mobiliteit in zijn	Bedankt. Wij delen uw mening dat er een mix van mogelijkheden is om schoon transport te bereiken.	Nee

		algemeenheid schoon moet zijn. Aandrijving op gas en waterstof, zijn ook mogelijke voorbeelden. Indiener werkt graag samen om dit voor elkaar te krijgen.		
	12	Indiener meldt dat vanuit de Milieudialoog IJmond wordt overwogen deze breder te trekken naar het NZKG en daarmee ook naar Westpoort. Indiener wil daar graag aan bijdragen. Indiener stelt zich daarbij voor dat de dialoog wordt verrijkt met maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen, om gezamenlijk ambities, maatregelen en innovaties vorm te geven gericht op het zo veel mogelijk samen laten gaan van economische groei en leefbaarheid.	Bedankt voor deze suggestie, we gaan dit gezamenlijk nader verkennen.	Nee
	11, 13	Indiener ondersteunt de Milieudialoog IJmond en vraagt zich af of gedeputeerde milieu dit ook elders wil starten.	We staan vanuit de integrale opgave "gezonde stad en mobiliteit" open voor het verkennen van nieuwe coalities, vergelijkbaar met de milieudialoog IJmond.	Nee
	13	Indiener zou het mooi vinden als de provincie samen met het Noord-Hollandse bedrijfsleven bij het aanleggen van provinciale weg(en), A8/A9?, alle technologische innovaties uit de kast haalt en daar een Noord-Hollands icoonproject van maakt.	Via de werkwijze van de door ons getekende green deal "Duurzaam Grond-, weg- en waterbouw" verkennen we de mogelijkheden.	Nee
	13	Indiener pleit er voor meer (regionale) snelfietsroutes aan te leggen. Voor suggesties verwijst indiener naar de nota Toekomstagenda voor snelfietsroutes uit 2013 van de Fietzersbond (http://fietsfilevrij.nl/toekomstagenda.pdf).	Dit is onze intentie. Als er regionale initiatieven zijn, bezien we per project of en hoe we ze kunnen steunen.	Nee

Visie op de ondergrond	3	Indiener vraagt of bodemenergie goed wordt meegenomen in de uitwerking van de Visie op de ondergrond.	Bodemenergie nemen we zeker op in de Visie op de ondergrond. Deze visie – als uitwerking van het milieubeleid - is op dit moment in voorbereiding. De insteek is nu dat deze visie geen concrete beleidsdoelstellingen zal bevatten op het gebied van bodemenergie. Wel faciliteren we toepassingen van bodemenergie zo goed mogelijk. (Zie ook bij duurzame energie.)	Nee
	9	Indiener vraagt of al bekend is wat de Visie op de ondergrond gaat worden en wat er allemaal in opgenomen gaat worden? Indiener noemt onder andere: borgen extra regelgeving, de basisregistratie ondergrond (BRO), saneringsbeleid, omgevingswet, het betrekken van omgevingsdiensten, betrokkenheid bij het bodemloket en aansluiting op de Laan van de leefomgeving.	We werken een provinciale Visie op de ondergrond op korte termijn uit, naar verwachting nog eind dit jaar. Dan wordt dus meer duidelijk over de specifieke inhoud, die in lijn zal liggen met de Rijkvisie STRONG en eerdere provinciale standpunten over de ondergrond.	Nee
	13	Indiener onderschrijft het belang van een Visie op de ondergrond, want steeds vaker wordt door allerlei partijen aanspraak gemaakt op de ondergrond waarbij tegengestelde belangen in het geding kunnen zijn. Indiener vindt een beleidslijn en goede afstemming tussen alle activiteiten dus nodig. Indiener vraagt zich af of de visie alleen gaat over het deel van de ondergrond waar de provincie zeggenschap over heeft of over de totale ondergrond ongeacht wie daar zeggenschap over heeft, zoals schaliegas.	We werken een provinciale Visie op de ondergrond op korte termijn uit, naar verwachting nog eind dit jaar. Dan wordt dus meer duidelijk over de specifieke inhoud, die in lijn zal liggen met de Rijkvisie STRONG en eerdere provinciale standpunten over de ondergrond.	Nee

Circulaire economie	12	Indiener constateert dat de Provincie circulaire economie een warm hart toedraagt. Indiener werkt graag samen met de provincie om de havenregio een hotspot voor circulaire en biobased economie te maken.	We gaan hierover graag in gesprek.	Nee
	13	Indiener ondersteunt dit onderwerp van harte, aangezien het een grote potentie in zich heeft om zowel knellende milieuproblemen aan te pakken (o.a. grondstoffen schaarste) als nieuwe economische activiteiten kan initiëren en hoopt dat de genoemde verkenning voor een ieder duidelijk maakt hoe de provincie invulling gaat geven aan de circulaire economie en welke middelen en instrumenten zij daarvoor denkt in te zetten. Indiener hoopt dat ook gedacht wordt aan koplopers uit de energieke samenleving (ambitieuze burgers en startende bedrijven), ook daar zijn allerlei circulaire economie initiatieven gaande. Indiener doet nog een aantal suggesties: Maak van de Metropoolregio Amsterdam een Circulaire Metropoolregio; Stimuleer kringloopsluiting in het Noordzeekanaalgebied en/of bevorder Keten overleggen om de grondstoffenkringlopen te optimaliseren en afval zoveel mogelijk te voorkomen en inzichtelijk maken van en zo mogelijk aanpakken van belemmeringen in regelgeving.	Dank voor de ondersteuning van deze integrale opgave, uw suggesties nemen wij mee bij onze verkenning.	Nee
Transitie duurzame energie	1	Indiener vraagt zich af: Transitie duurzame energie toch geen atoomstroom?	Ons huidige Koersdocument duurzame energie tot en met 2015 richt zich op de speerpunten zon, duurzaam	Nee

			bouwen, offshore windenergie en biomassavergassing. Daarnaast realiseren we totaal 685,5 MW Windenergie op land, conform landelijke afspraak. De ambitie van de transitie na 2015 moet nog nader bepaald, maar zal in ieder geval liggen in het verlengde van de provinciale kerntaken.	
Luchtkwaliteit	4	Indiener constateert dat het thema gezondheid in het PMP wordt omschreven wordt als kans voor verbetering onder de wettelijke normen. En dat het voornemen is dit thema mee te laten wegen in de voorbereiding van de besluitvorming over plannen en projecten. Dit mag volgens indiener niet leiden tot een regionale of nationale kop op Europese regelgeving. Daarnaast moet er volgens indiener meer rekening worden gehouden met de bestaande ruimtelijke situatie in de regio IJmond.	Het is niet de bedoeling van ons college met dit Milieubeleidsplan een kop te zetten op nationale of Europese regelgeving. Door middel van het thema gezondheid willen we, binnen de nu geldende Europese en nationale kaders, accenten gaan leggen. Het thema gezondheid wordt reeds meegewogen in MER-procedures. Wij willen deze ontwikkeling voortzetten en gezondheid expliciet blijven meewegen bij het vergelijken van alternatieven en het in kaart brengen van consequenties. Dit alles met oog voor de specifieke regionale ruimtelijke aspecten en bestaande rechten en milieuruimte van bedrijven zoals dat van de indiener. En binnen de nu geldende wet en regelgeving.	Nee
	4	Indiener acht het onwenselijk dat in samenwerking met de GGD een regionale aanpak wordt ontwikkeld met betrekking tot het thema gezondheid, terwijl op nationaal	Het is zowel op nationaal (brief 'Modernisering Milieubeleid), provinciaal als gemeentelijk niveau een opgave om het thema gezondheid	

		niveau nog onduidelijk is hoe dit thema in de uitvoering handen en voeten te geven.	– in relatie tot luchtkwaliteit – handen en voeten te geven. Zoals indiener zelf aangeeft is hier op nationaal niveau geen duidelijkheid over. Het ministerie van I&M is inderdaad zoekende hoe een en ander vorm te geven. Hierover is het ministerie ook met de provincies en gemeenten in gesprek. Met belangstelling wordt er dan ook door het ministerie gekeken naar de opbrengsten van projecten zoals JOAQUIN, waarin PNH, GGD en RIVM participeren. Onder andere door middel van dit soort onderzoeken en verkenningen ten aanzien van een provinciale aanpak hoopt het ministerie zijn streven om niet de norm maar gezondheid centraal te stellen meer handen en voeten te geven. Wij zullen dit soort onderzoeken en verkenning dan ook voortzetten, in nauwe samenspraak met het ministerie.	
	4	Indiener roept op om op het gebied van luchtkwaliteit geen kop wordt te zetten op Europees/Nederlands luchtkwaliteitsbeleid. Dat gebeurt met het huidige PMP wel door onder andere: Europese lobby, ter discussie stellen van NIBM en uitvoeringsbeleid gericht op de uitstoot van gezondheidsrelevante stoffen.	Wij willen benadrukken dat het met dit Milieubeleidsplan geen provinciale kop op Europese en nationale milieuwet- en regelgeving voor ogen heeft. Een dergelijke kop is ook niet opgenomen in dit PMP. Strenger bronbeleid op Europees niveau is al reeds enkele jaren de inzet van IPO/VNG in de lobby richting de Europese Unie. Uiteraard met	Ja, onze intentie om de toepassing van het NIBM principe in de IJmond met de partners in de milieudialoog te bespreken duidelijker verwoorden.

			<p>inachtneming van een Europees 'level playing field', ook ten aanzien van (de implementatie van) referentiedocumenten. In het Milieubeleidsplan wordt deze lobby-inzet nogmaals bestendigd.</p> <p>Ten aanzien van Niet in betekenende mate (NIBM) willen wij in de Milieudialoog IJmond het gesprek aangaan over de wijze waarop om te gaan met de discrepantie tussen gemeentelijk (stand-still) beleid en provinciaal beleid (toepassing NIBM). Dit in samenspraak met de partners in de dialoog. Dit betekent geenszins dat wij op voorhand het NIBM-beginsel ter discussie stellen. De huidige tekst waarin wordt gesproken over een 'kop' op nationale regelgeving, passen we aan.</p> <p>Wij willen inderdaad verkennen of het mogelijk is uitvoeringsbeleid gericht op de uitstoot van gezondheidsrelevante stoffen te ontwikkelen. Dit alles binnen de bestaande kaders in Europese en nationale wet- en regelgeving.</p>	
	8	<p>Indiener maakt voornamelijk bezwaar tegen het mogelijk verloren gaan van een Level playing field in de provincie als de provincie kiest voor een aanscherping van het NIBM-principe in de IJmond. Indiener suggereert er dan eerder voor te kiezen een aanpassing voor</p>	<p>Ten aanzien van Niet in betekenende mate (NIBM) willen wij specifiek in de Milieudialoog IJmond het gesprek aangaan over de wijze waarop om te gaan met de discrepantie tussen gemeentelijk (stand-still) beleid en</p>	Nee

		de hele provincie te laten gelden gezien de relatie tussen fijn stof en gezondheid.	provinciaal beleid (toepassing NIBM). Dit in samenspraak met de partners in de dialoog. Dit betekent geenszins dat wij op voorhand het NIBM-beginsel ter discussie stellen. Een wijziging voor de hele provincie ligt wat ons betreft (nog) niet voor de hand. Zie ook het antwoord hierboven.	
	10	Indiener mist onderbouwing van de doelstellingen. Voor luchtkwaliteit blijkt volgens indiener uit onderzoek dat de normen niet worden overschreden of alleen op heel specifieke locaties en toch gaat het plan uit van een algemene aanpak van de luchtkwaliteit en wil het de norm in de IJmond naar beneden bijstellen.	Wij streven in dit plan waar mogelijk naar verbetering van de luchtkwaliteit, zowel omdat steeds meer uit onderzoek blijkt dat ook onder de wettelijke norm nog substantiële gezondheidseffecten zijn als om ruimte te bieden voor economische groei. Daarbij willen we niet de norm in de IJmond naar beneden bijstellen, maar bezien hoe we in samenwerking met overheden en bedrijfsleven in het kader van de Milieudialoog IJmond een stap extra kunnen zetten.	Nee
	11	Indiener stelt dat de luchtkwaliteit in het IJmond gebied kwetsbaar is, ook al zijn er geen overschrijdingen (meer) van grenswaarden in de woonkernen. Indiener steunt het voornemen te bezien of de NIBM-grens naar beneden kan worden bijgesteld om verslechtingen te voorkomen en milieuruimte te bieden voor nieuwe economische initiatieven, hoewel dit ook tot nieuwe juridificering kan leiden. Indiener wil in de IJmond emissies van voor de gezondheid schadelijke stoffen (PAK/PCB,	Ten aanzien van Niet in betekenende mate (NIBM) willen wij in de Milieudialoog IJmond het gesprek aangaan over de wijze waarop om te gaan met de discrepantie tussen gemeentelijk (stand-still) beleid en provinciaal beleid (toepassing NIBM). Dit in samenspraak met de partners in de dialoog. Dit betekent geenszins dat wij op voorhand het NIBM-beginsel ter discussie stellen. Aangezien dit nu al te stellig in het Milieubeleidsplan is	Ja, onze intentie om de toepassing van het NIBM principe in de IJmond met de partners in de milieudialoog te bespreken duidelijker verwoorden.

		zware metalen, dioxinen, chroom e.d.), zo veel mogelijk beperken/weg nemen, in samenspraak met provincie en GGD.	verwoord, zullen wij de tekst hierop aanpassen. Zoals in het Milieubeleidsplan verwoord zullen wij ons inzetten om in samenspraak met indiener en de GGD de emissies van voor de gezondheid schadelijke stoffen zoveel mogelijk beperken.	
	11	Indiener pleit voor een verbod van het ontgassen van schepen in- en nabij bewoond gebied, voor een toelatingsbeleid voor schone schepen en onderzoek met metingen naar de effecten van roet afkomstig van scheepvaart in de havenmond van IJmuiden (voor de sluisen) en langs het Noordzeekanaal.	Wij zijn voor een landelijk ontgassingsverbod voor de scheepvaart. Hierover zijn we in gesprek met het ministerie van I&M. Uw suggestie met betrekking tot metingen van roet afkomstig van scheepvaart nemen wij mee in het in het Milieubeleidsplan genoemde onderzoek naar de mogelijkheden voor beleid gericht op het terugdringen van de uitstoot van roet.	Nee
	12	Indiener vindt dat de provincie overweegt de normen voor luchtkwaliteit in de IJmond aan te scherpen en zo een lokale kop op landelijk en Europees beleid te plaatsen. Gelet op de luchtkwaliteit in de IJmond is deze overweging volgens indiener zeer begrijpelijk. Volgens indiener kan dit echter een effect hebben op het level playing field en daarmee leiden tot een aantasting van de internationale concurrentiepositie. Indiener is daarom van mening dat in samenwerking met de partners in de Milieudialoog IJmond meer kan worden bereikt dan met het opleggen van stringente normen. Daarbij kan volgens indiener in de	Wij willen benadrukken dat het met dit PMP geen provinciale kop op Europese en nationale milieuwet- en regelgeving voor ogen heeft. Een dergelijke kop is ook niet opgenomen in dit PMP. (Zie verder de reactie op de laatste zienswijze van indiener 4 hierboven.)	Ja, onze intentie om de toepassing van het NIBM principe in de IJmond met elkaar ter discussie te stellen duidelijker verwoorden.

		Milieudialoog het beste worden bepaald óf en in welke mate de luchtkwaliteit moet worden verbeterd en met welke snelheid maatregelen worden ingevoerd.		
	13	Indiener wil dat bij nieuwe activiteiten en/of bedrijven zoveel mogelijk vergund wordt aan de onderkant van de BREF-range (voor de probleemstoffen zoals fijn stof/NOx enz). Volgens indiener is de BREF-range tegenwoordig zo breed gemaakt dat ook de notoire achterblijvers hier nog in passen, vandaar dat indiener pleit voor het vergunnen aan de onderkant van de BREF-range.	Het is volgens recente jurisprudentie niet mogelijk om zonder meer aan de onderkant van de BREF-range te vergunnen. Daarom zetten wij in op Europese aanscherping van deze ranges.	Nee
	13	Indiener juicht de centrale gedachte van de provincie om gezondheid meer centraal te stellen met betrekking tot de luchtkwaliteit in plaats van het alleen maar voldoen aan de norm van harte toe op basis van wetenschappelijke studies waaruit blijkt dat er tot ver onder de norm gezondheidsschade optreedt. Indiener pleit er voor dat de provincie zich aansluit bij de visie Luchtkwaliteit van de IJmondgemeenten dat het uitgaat van het stand-still principe: de concentratie van luchtverontreinigende stoffen (o.a. fijn stof) mag in het IJmond gebied niet toenemen. Volgens indiener zou dit ook in de lijn zijn met hetgeen hierover staat in de Visie NZKG 2040 op blz. 46: "in het hele NZKG moet in het algemeen voldaan worden aan de wettelijke normen voor luchtkwaliteit en in de IJmond moet in het bijzonder de fijnstof belasting	Ten aanzien van Niet in betekenende mate (NIBM) willen wij in de Milieudialoog IJmond het gesprek aangaan over de wijze waarop om te gaan met de discrepantie tussen gemeentelijk (stand-still) beleid en provinciaal beleid (toepassing NIBM). Dit in samenspraak met de partners in de dialoog.	Nee

		verminderd worden en de luchtkwaliteit verbeterd worden". Indiener pleit in dit kader ook voor het niet meer toepassen van het NIBM-principe in de IJmondregio, maar voor het salderingsprincipe als uitgangspunt.		
Geluid	13	Indiener vindt dat de geluidhinder van Schiphol wel erg weinig aandacht krijgt in dit plan, terwijl het nog steeds een van de grootste geluidhinder bronnen is in deze provincie. Indiener ondersteunt het stiltegebiedenbeleid van de provincie en vindt het goed en noodzakelijk dat er in deze provincie gebieden zijn waar het nog relatief stil is. Volgens indiener zou de provincie actiever mogen worden om deze stilte in deze gebieden te behouden samen met de lokale partijen.	Geluidhinder van Schiphol heeft zeker onze aandacht. We werken hier ook aan via onze betrokkenheid bij SMASH (vaststellen normen- en handhavingstelsel) en Stichting Leefomgeving. Via de integrale opgave "gezonde stad en mobiliteit" willen we graag in bredere zin kijken naar de leefbaarheid van de Schipholregio. We kondigen aan dat we onderzoek gaan doen naar de beleving van stiltegebieden en dat we op basis daarvan kijken hoe we met de belevingsaspecten meer rekening kunnen houden in ons beleid. Vanzelfsprekend gaan we daarover ook in gesprek met lokale partijen.	Nee
Bodem	3	Indiener geeft complimenten over de uitvoering van de provinciale verantwoordelijkheden op gebied van bodemenergie in vergunningverlening en handhaving.	Bedankt.	Nee
Geur	4, 5, 7, 10	Indiener stellen dat concrete normen niet in een milieubeleidsplan passen.	Ons provinciaal geurbeleid is een invulling van het nationaal kader op basis van de landelijke Handleiding	Nee

			geur. Het Milieubeleidsplan stelt de genoemde geurnormen niet vast. Deze zijn vastgesteld in een aparte beleidsregel. De vermelding is alleen informatief bedoeld, zodat men niet de beleidsregel er op na hoeft te zoeken.	
	4	Indiener stelt dat de provincie geen onhaalbare normen moet vaststellen en beter kan inzetten op regie en ondersteuning van vergunningverlenende instanties.	Indien de gestelde normen niet haalbaar zijn heeft de provincie de ruimte om in overleg een maatwerkoplossing te zoeken. Vergunningverlenende instanties zijn hier ook bij betrokken.	Ja, verduidelijking in tekst over samenwerking/overleg met bedrijfsleven.
	8	Indiener stelt dat de te verwachten reductie van geurklachten onhaalbaar is. Vervolgens raadt de indiener een aantal zaken aan. Allereerst moet de provincie inzetten op verbetering van het klachtensysteem.	Een halvering van het aantal te voorkomen geurklachten in 2018 is inderdaad niet haalbaar door de termijn die gelden bij vergunningverlening. Verbetering van het klachtensysteem was al onze ambitie, zoals verwoord onder het thema luchtkwaliteit. De oorspronkelijke aanleiding was luchtkwaliteit, maar de bedoeling is dit ook te laten werken voor de andere milieuthema's, zoals geur.	Ja, aanpassing van het verwachte resultaat en toevoeging ambitie/resultaat op het gebied van klachtenregistratie.
	5, 7, 10	Volgens indieners vormen verscherpte provinciale milieunormen een bedreiging voor de concurrentiepositie van bedrijven uit Noord-Holland. In algemene zin wordt er veel over samenwerking geschreven, maar bedrijven worden hier vaak niet genoemd.	De provincie is bevoegd om eigen normen voor geur vast te stellen. Deze normen zijn een operationalisering ten behoeve van vergunningverlening en handhaving van het landelijke kader. Uitgangspunt blijft namelijk het voldoen aan de landelijke en Europese eisen voor wat betreft Best	Ja, verduidelijking in tekst over samenwerking/overleg met bedrijfsleven.

			<p>Beschikbare Technieken. Aangezien meerdere decentrale overheden reeds eigen geurbeleid hebben vastgesteld is de bedreiging voor de concurrentiepositie van bedrijven in Noord-Holland beperkt.</p> <p>De provincie werkt graag samen met het bedrijfsleven aan een gezonde leefomgeving en is voornemens dit vaker te doen. Dit is ook in lijn met de landelijke koers "Modernisering milieubeleid".</p>	
	5, 7, 10	Indieneren vragen zich af waar het getal 900 geurklachten vandaan komt en of deze klachten te herleiden zijn naar een specifieke geurbron.	Ieder jaar komen er ongeveer 900 geurklachten binnen bij het provinciale klachtenloket. Deze klachten zijn niet te herleiden naar een specifieke geurbron. Dit wil de provincie verbeteren. Het gebied waar de klachten vandaan komen is wel bekend.	Ja, toevoeging ambitie/resultaat op het gebied van klachtenregistratie.
	10, 12	Indiener verbaast zich over het feit dat de provincie één geurnorm noemt terwijl er ook gebieden zijn die om een andere aanpak vragen.	Het Milieubeleidsplan zet het algemene beleid voor heel Noord-Holland uiteen. Alle uitzonderingen en mogelijkheden tot maatwerk worden niet in dit algemene document beschreven. Uiteraard respecteert de provincie afspraken uit het verleden.	Nee
	7	Indiener stelt dat geurnormen een te zwaar middel zijn voor een probleem dat nog niet duidelijk is.	De provincie kiest voor algemene normen om het bedrijfsleven duidelijkheid te verschaffen en op een gelijke manier te beoordelen. Zelfs met de normen blijft er ruimte voor maatwerk, als de situatie daarom	Nee

			vraagt.	
	12	<p>Volgens indiener voelen bedrijven zelf de noodzaak een goede buur te zijn en willen ze meewerken om geurhinder te verminderen, onder andere via een netwerk van E-noses.</p> <p>Volgens indiener maakt een dergelijk netwerk het mogelijk informatie te delen, knelpunten te achterhalen en passende maatregelen te nemen en kan het ook een bijdrage leveren aan het onderzoek naar of en in welke mate ontgassing door varende binnenvaartschepen een rol speelt in luchtverontreiniging.</p> <p>Eén van de randvoorwaarden om dit netwerk in gezamenlijkheid op te zetten, is volgens indiener dat het niet wordt ingezet voor handhaving. Indiener verzoekt de koppelingen tussen E-nose en handhaving te verwijderen.</p>	<p>Wij zijn als provincie betrokken bij het opzetten van een netwerk van E-noses. We werken gezamenlijk verder uit hoe dit kan functioneren. In onze beleving draagt een beter inzicht via de E-noses – op termijn - ook bij aan een betere handhaving, doordat sneller de bron van een klacht kan worden achterhaald.</p>	Nee
	12	<p>Indiener stelt dat het essentieel is dat er één centraal klachtensysteem komt, omdat dit kan bijdragen aan bronopsporing. Volgens indiener weten de bedrijven dat er 900 klachten per jaar zijn, het is echter onduidelijk waardoor de klachten veroorzaakt worden. Indiener wil een bijdrage leveren aan de opzet van een klachtensysteem.</p> <p>Indiener vraagt er wel aandacht voor dat door het inrichten van een centraal klachtensysteem, er mogelijk meer klachten expliciet worden en de doelstelling van het halveren van het aantal klachten daardoor niet kan worden gehaald.</p>	<p>Wij hadden al opgenomen dat er een verbeterde klachtenafhandeling moet plaatsvinden, we gaan nu nader verkennen hoe een centraal klachtensysteem hiervoor ingericht kan worden.</p>	<p>Ja, expliciet opnemen dat er een centrale klachtenregistratie komt. We passen de doelstelling van halvering klachten in 2018 aan, in die zin dat we op basis van de nieuwe registratie onze ambitie zullen bepalen.</p>
	13	<p>Gezien het feit dat er nog steeds veel geklaagd wordt over geurhinder en de provincie</p>	Bedankt.	Nee

		niet echt een geurbeleid had, is indiener verheugd dat de provincie met dit PMP een geurbeleid vaststelt. Indiener ondersteunt dit beleid, zoals het werken aan een verbeterde klachtenafhandeling en de inzet van e-noses.		
Externe veiligheid		Wel algemeen genoemd als belangrijk thema van milieubeleid, geen specifieke zienswijzen.	n.v.t.	n.v.t.
Afval	5	Indiener stelt dat bedrijven kansen voor benutting van afvalstromen reeds zien, maar dat zij worden belemmerd door stringente regelgeving.	De provincie heeft beperkte bevoegdheden op gebied van regelgeving op dit vlak en richt zich daarom vooral op het stimuleren van innovatie. Waar nodig en mogelijk steunen we wel aanpassing van regelgeving om dit mogelijk te maken.	Nee.
	8	Indiener stelt dat afvalreducerende maatregelen ook negatieve effecten kunnen hebben op de kwaliteit van de leefomgeving.	De provincie streeft naar een algemene verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving. Hierbij hoort een integrale benadering en afweging wanneer maatregelen zowel positieve als negatieve effecten op de leefomgeving hebben.	Nee.
Licht en donkerte	13	Indiener is verheugd met het licht en donkerte beleid van de provincie. Volgens indiener vinden heel veel inwoners in deze provincie dit ook belangrijk gezien de vele duizenden mensen die jaarlijks de Nacht van de Nacht activiteiten bezoeken van de gezamenlijke Milieufederaties. Indiener heeft nog een enkele opmerking/aanvulling: Onder stimuleren innovatie zegt de provincie	Bedankt dat u onze insteek voor licht en donkerte beleid steunt. Onze intentie is om onder "hoe" aan te geven op welke manier we naar het resultaat "wat" toewerken. De methodiek kan bijdragen aan de eerste twee genoemde resultaten.	Nee

		dat zij de werkmethode “maatschappelijk verantwoord verlichten” actief gaan uitdragen, maar onder de resultaten mist deze activiteit.		
Duurzame energie	2	Indiener vraagt zich af wat het beleid is, naast het verduurzamen van het energiegebruik, op het opvangen van de effecten van een veranderd klimaat, zoals verzilting.	Ons beleid op de effecten van het klimaat ten aanzien van de waterhuishouding, inclusief verzilting, werken wij momenteel uit in onze Watervisie.	Nee
	2	Indiener stelt dat het bieden van ruimte voor 685,5 MW voor windenergie op land niet voldoende zal zijn om de provinciale, maar ook de gemeentelijke, doelstelling voor duurzame energie te halen. Indiener verzoekt dan wel ruimte te bieden voor andere vormen van duurzame energieopwekking, zoals zonnepanelen op plekken die zich daar toe lenen, vooral in het buitengebied.	Naast windenergie zijn er ook mogelijkheden om duurzame energie op te wekken via bijvoorbeeld maatregelen in de gebouwde omgeving, zonPV, biomassa, geothermie en warmte. Momenteel ziet de provincie de initiatieven rondom zonneweides toenemen. Wat de implicaties zijn voor de ruimtelijke inrichting van deze ontwikkeling wordt momenteel door ons verder verkend. Vervolgens zullen wij hierover een standpunt innemen.	Nee
	2	Indiener stelt dat de organisatie ten behoeve van het stimuleren van de duurzame energieopwekking verbetering behoeft. Meer samenhang is volgens indiener gewenst tussen de initiatieven op provinciale schaal, in de MRA, van de VNG en individuele gemeenten.	Wij vinden ook dat samenhang noodzakelijk is en wij zetten ons hier dan ook actief voor in en werken aan een goede samenwerking tussen verschillende initiatieven. Voorbeelden van provinciale inzet om samenhang en samenwerking te verbeteren zijn de EnergyBoard, MRA duurzaam, Nationaal Energieakkoord, Bouwen aan Integrale Ketensamenwerking	Nee

			(BIK)uitgevoerd door de KvK en inzet RUD's als het gaat om handhaving.	
	2	Indiener doet de aanbeveling om bij het onderzoek naar de mogelijkheden voor een provinciaal energiebedrijf de ervaringen op lokale schaal te betrekken.	Wij maken in onze verkenning naar een provinciaal energiebedrijf graag gebruik van de kennis die op lokale schaal al is opgedaan.	Nee
	3	Indiener wenst meer beleidsmatige aandacht voor bodemenergie.	Bodemenergie kan energiebesparing bevorderen en CO ₂ - en NO _x -uitstoot verminderen. De provincie wil de toepassing van bodemenergie daarom faciliteren, op voorwaarde dat hierbij geen andere belangen worden geschaad. Het initiatief voor bodemenergie laten wij aan de markt. Wel stimuleren wij in algemene zin "duurzaam bouwen", waarin bodemenergie een optie is. Daarnaast zijn we initiatiefnemer van de Energy Board, waarin marktpartijen uit de duurzame-energiesector zitting hebben. De Energy Board adviseert GS over haar duurzame-energiebeleid.	Nee
	12	Indiener ziet kansen voor een toename van windenergie in het havengebied naar 100 megawatt. Indiener stelt dat in 2013 PNH een nadere studie heeft laten uitvoeren, deze gaf aan dat er zelfs voor 150 megawatt gerealiseerd kan worden. Volgens indiener zou het zonde zijn als deze geschikte windlocaties onbenut blijven en duurzaamheidsambities op dit vlak niet optimaal gerealiseerd worden.	De resultaten van genoemde studie hebben wij betrokken bij de lopende procedure voor de wijziging van het ruimtelijk beleid Herstructurering Wind op land. In de ontwerp wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) zijn locaties in het havengebied, voor zover deze voldoen aan de randvoorwaarden in het plan-MER, opgenomen.	Nee
	13	Indiener ondersteunt het opstellen van een	Wij werken aan een verkenning wat	Nee

		ruimtelijk kader voor het opwekken van duurzame energie. In het PMP heeft men het wel over een dergelijk kader, maar het wordt niet duidelijk of de provincie dit daadwerkelijk ook gaat opstellen. Een dergelijke actie staat niet vernoemd onder de resultaten.	betreft de ruimtelijke implicaties van duurzame energie initiatieven. In hoeverre dat dit daadwerkelijk tot een ruimtelijk kader leidt wordt meegenomen in de besluitvorming rondom deze verkenning.	
	13	Indiener is het niet eens met de stelling dat de verduurzaming van de gebouwde omgeving vooral een rol voor het rijk en de gemeenten is, de provincie heeft hier ook een rol. Indiener vindt dat de provincie (proces)gelden moet vrijmaken om ervoor te zorgen dat gemeenten hier ook mee aan de slag gaan.	Wij stellen dat het vooral gemeenten zijn die hierover gaan. De provincie kan inderdaad, zoals op veel terreinen, een faciliterende, regisserende en soms een procesrol pakken. In 2015 voert het Servicepunt Duurzame Energie die rol namens de provincie nog uit. De intentie is dat gemeenten die na 2015 overnemen.	Nee
	13	Indiener stelt dat het verduurzamen van de gebouwde omgeving ook veel regionale economische ontwikkeling genereert. Twee vliegen in een klap, zowel duurzaamheid als regionale economische ontwikkeling wordt hiermee gestimuleerd. Vooral doorgaan daarmee!	Wij zien ook zeker de samenhang tussen de verduurzaming van de gebouwde omgeving en regionale economische ontwikkeling. In ons huidige koersdocument (looptijd t/m 2015) is dit ook zo expliciet genoemd.	Nee